

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประเภท
ผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติการบริหาร
องค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๕๐

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๑๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๘๒๒๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ทาหรือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นว่า ในกรณีกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดได้สิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดก่อนวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจะสิ้นสุดลง บุคคลดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยอีกต่อไปหรือไม่ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว เนื่องจากการเป็นผู้แทนกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ถือเป็นคุณสมบัติของการเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (เรื่องเสร็จที่ ๖๗๓/๒๕๕๔) นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งความเห็นตามข้อหารือและแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทราบแล้ว และต่อมาเลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ สกอกท.๐๓.๑๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งมายังกระทรวงมหาดไทย ว่า ที่ประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ มีมติไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) และขอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงมหาดไทยทบทวนการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะดำเนินการต่อกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคัดเลือกผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแทนตำแหน่งที่ว่าง เพราะหากไม่ดำเนินการ จะเกิดความเสียหายแก่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและต่อสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ซึ่งอาจมีการฟ้องร้องดำเนินคดีด้วย

๒. ควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคัดเลือกเฉพาะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเท่านั้น ไม่ต้องจัดประชุมคัดเลือกผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดไปเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแทนตำแหน่งที่ว่าง เพราะหากคัดเลือกผู้แทนดังกล่าวถือว่าปฏิบัติหน้าที่ผิดกฎหมายตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙

๓. ควรยุติการดำเนินการใดๆ ที่ทำให้สถานภาพของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องสิ้นสุดลงก่อนครบวาระ หากมีการกระทำจะเป็นการก้าวล่วงพระราชอำนาจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และผู้ได้รับความเสียหายอาจพิจารณาถวายฎีกาต่อไป

๔. ควรหารือขอความเห็นจากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยก่อน หรือคณะกรรมการกฤษฎีกา และเมื่อแจ้งผลหารือ กระทรวงมหาดไทยแจ้งในเวลากระชั้นชิด กระทรวงมหาดไทยควรตระหนักถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมด้วย

๕. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ไม่ถูกต้อง คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเห็นว่า หากปฏิบัติตามความเห็นดังกล่าวจะกระทบสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งและเกิดความเสียหายแก่องค์กร ดังนั้น คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะพ้นจากการดำรงตำแหน่งตามวาระและอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยดังกล่าวควรได้รับการอธิบายเหตุผลเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ส่วนข้อเสนอของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการนั้น เพื่อมิให้ขัดกับกฎหมาย ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้แนวทางปฏิบัติแก่กระทรวงมหาดไทยด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปกครอง) แล้ว เห็นว่า เจตนารมณ์ของการขอหารือในครั้งนี้มีที่มาจากความเห็นของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่แย้งและไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ประกอบกับก่อนหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงมหาดไทยได้เคยมีความเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) อีกทั้งกรณีหารือนี้เป็นเรื่องที่สำคัญและมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องที่ต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องการความรอบคอบในการพิจารณา จึงขอให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เพื่อ

พิจารณาทบทวนปัญหาข้อกฎหมายตามข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๒^๑ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาทบทวนปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีมติเห็นพ้องกับคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ว่า การดำรงตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นของการเป็นกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เมื่อวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสลามประจำจังหวัดได้สิ้นสุด วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยย่อมต้องสิ้นสุดลงด้วย ดังความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ที่ได้ให้ไว้ในเรื่องเสรีที่ ๖๗๓/๒๕๔๘^๒ นอกจากนี้ ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกายังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กรณีนี้มีได้เป็นเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นขัดแย้งกับความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) แต่อย่างใด และสามารถนำความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวไปดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ และหากกรณีที่มีการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายนั้นส่งผลกระทบต่อสิทธิของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดรายใดแล้ว บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวย่อมมีสิทธิฟ้องเป็นคดีปกครองต่อศาลปกครองได้ ดังนั้น จึงไม่ต้องพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในกรณีนี้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีอาวุโสที่สุดเป็นประธานในที่ประชุม และต้องมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมไม่น้อยกว่าหกคนโดยต้องเป็นกรรมการกฤษฎีกาจากทุกคณะที่ได้เชิญประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในการวินิจฉัยประเด็นสำคัญ ประธานในที่ประชุมจะให้หรือการวินิจฉัยประเด็นนั้นจนกว่าจะมีกรรมการกฤษฎีกามาประชุมมากกว่าหกคนก็ได้

^๒บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๘๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙